

رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	نام و نام خانوادگی:
مرکز آرزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲

ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)
------	------	-------------------------

(الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱	او را به سبب سروden غزل های خیال انگیز و به کار بردن مضمون های بدیع و گاه دور از ذهن می شناسیم. الف) بیدل دهلوی ب) صائب تبریزی ج) وحشی بافقی د) کلیم کاشانی	۰/۲۵				
۲	مؤسس ربع رشیدی کدام کتاب را تالیف کرده است? الف) تاریخ جهانگشا ب) طبقات ناصری ج) تاریخ گزیده	۰/۲۵				
۳	در هریک از موارد زیر، واژه های درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) از میان آثار منثور مولانا (مکاتیب - مجالس سبعه) مجموعه نامه های مولانا به قلم خود اوست. ب) سبک شعر (وحشی بافقی - کلیم کاشانی) حد واسط سبک خراسانی و هندی است و شاخصه آن واقع گرایی است.	۰/۵				
۴	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. الف) از شاعران سرآمد قرن هشتم «بن یمین» است. او با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رساند. ب) شاعران در قرن دهم معتقد بودند که سبک عراقی درگیر ذهن گرایی شده است.	۰/۵				
۵	هر یک از توضیحات ستون «الف» را به مورد متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است). <table border="1"> <tr> <td>«ب»</td> <td>«الف»</td> </tr> <tr> <td>۱) صائب تبریزی ۲) محتشم کاشانی ۳) حمدالله مستوفی</td> <td>الف) از مورخان مشهور ایران و نویسنده کتاب «تاریخ گزیده» است. ب) معروف‌ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی‌زبان است.</td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	۱) صائب تبریزی ۲) محتشم کاشانی ۳) حمدالله مستوفی	الف) از مورخان مشهور ایران و نویسنده کتاب «تاریخ گزیده» است. ب) معروف‌ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی‌زبان است.	۰/۵
«ب»	«الف»					
۱) صائب تبریزی ۲) محتشم کاشانی ۳) حمدالله مستوفی	الف) از مورخان مشهور ایران و نویسنده کتاب «تاریخ گزیده» است. ب) معروف‌ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی‌زبان است.					

(ب) سبک شناسی (۲ نمره)

۶	درست یا نادرست بودن، هریک از عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) با روی کار آمدن حکومت صفوی، شعرهای ستایشی و درباری گسترش یافت. ب) کتاب «ظفرنامه شامی» قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره فتوحات چنگیز است.	۰/۵				
۷	در هریک از موارد زیر، واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) امیر علیشیر نوایی کتاب (با برنامه - محکمة اللغتين) را به ترکی نوشت. ب) با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد بر ایران کاربرد لغات عربی (کم-زیاد) شد.	۰/۵				
۸	در بیت زیر، ویژگی های سبکی کدام دوره دیده می شود؟ (عراقی - هندی) «هر که شد قانع به بوی خانه همسایه ساخت تا به دل بوی کبابی بود، چشمم سیر بود»	۰/۲۵				
۹	هر یک از موارد ستون «الف» را به نثر متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید. <table border="1"> <tr> <td>«ب»</td> <td>«الف»</td> </tr> <tr> <td>۱) نثر مصنوع ۲) نثر ساده ۳) نثر بینایی</td> <td>الف) مجالس المؤمنین ب) محبوب القلوب ج) احسن التواریخ</td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	۱) نثر مصنوع ۲) نثر ساده ۳) نثر بینایی	الف) مجالس المؤمنین ب) محبوب القلوب ج) احسن التواریخ	۰/۷۵
«ب»	«الف»					
۱) نثر مصنوع ۲) نثر ساده ۳) نثر بینایی	الف) مجالس المؤمنین ب) محبوب القلوب ج) احسن التواریخ					

رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه: پا زدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۰/۰۳/۱۴۰۲	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

(پ) موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۰	کدام یک از واژه های زیر، با واژگان دیگر هم وزن <u>نیست</u> ؟ الف) سعادت (ب) مداوم (ج) همسانی (د) نبینم	۰/۲۵
۱۱	وزن شعری که از تکرار یک پایه همسان حاصل نشده باشد؛ به آن وزن، وزن همسان دولختی و یا ..... می گویند.	۰/۲۵
۱۲	هر یک از مصراع های زیر، از تکرار کدام پایه آوای همسان ساخته شده است؟ الف) هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بر وی گمارد (ب) ای ساربان آهسته ران، کارام جانم می رود	۰/۵
۱۳	کدام یک از ابیات زیر دارای وزن همسان دولختی است؟ یک دلیل بیاورید. الف) در سینه ام دوباره غمی جان گرفته است (ب) هرنفس آواز عشق، می رسد از چپ و راست (ب) امشب دلم به یاد شهیدان گرفته است (ب) ما به فلک می رویم، عزم تماشا که راست	۰/۵
۱۴	برای هر یک از موارد زیر، وزن واژه مناسب بنویسید: الف) ستاره: _____ ب) آسمانی: _____	۰/۵
۱۵	نوع پایه های آوای (همسان - همسان دولختی) ادبیات زیر را مشخص کنید. الف) درودی چو نور دل پارسایان (ب) بدان شمع خلوتگه پارسایی ب) یک عمر دور و تنها، تنها به جرم اینکه او سرسپرده می خواست، من دل سپرده بودم	۰/۵
۱۶	وزن واژه بیت: «از نظرت کجا رود، ور برود تو همره / رفت و رها نمی کنی، آمد و ره نمی دهی» کدام است؟ الف) مفاعلن فعلاتن مفاععلن - مفععلن مفاععلن (ب) مفععلن فعلاتن مفاععلن فعلاتن ج) فعلاتن فعلاتن فعلاتن مفعولن مستفعل مفعولن	۰/۵
۱۷	با خوانش درست بیت زیر، خانه های خالی جدول را کامل کنید. بازآی و بر چشم نشین، ای دل ستان نازنین کاشوب و فریاد از زمین، بر آسمانم می رود	۱
۱۸	بیت زیر را متناسب با پایه های آوای تفکیک کنید، سپس وزن واژه و نشانه های هجایی آن را بنویسید. «گر جان عاشق دم زند، آتش در این عالم زند وین عالم بی اصل را، چون ذره ها بر هم زند»	۲

(ت) زیبایی شناسی (۶ نمره)

۱۹	در بیت «گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم / ورت به دست نیاید چو سرو باش آزاد» الف) «مشبه به» در مصراع اول کدام واژه است? ب) «آزاد» در مصراع دوم کدام رکن تشبيه است?	۰/۵
۲۰	در مصراع «چرا چون لاله خونین دل نباشم / که با ما نرگس او سرگران کرد» کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟ معنای مجازی آن را بنویسید.	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه سوم

نام و نام خانوادگی :	سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره				
۲۱	کدام یک از استعاره های زیر، تشخیص است؟ الف) نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد ب) تو را ز کنگره عرش می زنند صفیر	۰/۲۵				
۲۲	در ابیات زیر نوع تشبیه (فسرده - گسترده) را مشخص کنید. الف) شب در تمام پنجره های پریده رنگ / مانند یک تصور مشکوک / پیوسته در تراکم و طغیان بود. ب) ای مهتر، آفتاب چراغ آسمان است و تو چراغ زمینی، آفتاب چراغ دنیاست، تو چراغ دینی.	۰/۵				
۲۳	واژه «پیمانه» در کدام گزینه معنای حقیقی و در کدام گزینه معنای مجازی دارد؟ الف) یکی پیمانه پر کرد و به من داد ب) گفتی ز سر عهد ازل یک سخن بگو	۰/۵				
۲۴	در متن زیر یک عبارت کنایی شناسایی کنید و مفهوم کنایی آن را بنویسید. اکنون همچنین علمای زمان در علوم، موى مى شکافند.	۰/۵				
۲۵	معنای مجازی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) فریشتگان سنگ به وی می زندند که <u>خاکی و آبی</u> را چه رسد که حدیث کند? ب) درخت تو گر باز دانش بگیرد / به زیر آوری <u>چرخ نیلوفری</u> را	۰/۵				
۲۶	در ابیات زیر، نوع استعاره ها را از نظر آشکار(نصرحه) و پنهان(مکنیه) مشخص کنید. الف) مرا برف بارید بر پر زاغ / نشاید چو بلبل تماشای باغ ب) شب ایستاده است / خیره نگاه او / بر چار چوب پنجه من	۰/۵				
۲۷	در بیت زیر، «ژالهٔ صبح دم» استعاره از چیست؟ و آن را به یک تشبیه کامل تبدیل کنید. «صبح‌گاهی سر خوناب جگر بگشایید ژاله صبح دم از نرگس تر بگشایید»	۱				
۲۸	هر یک از مفاهیم کنایی ستون «الف» را به ترکیبات متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید. <table border="1"> <tr> <td>«ب»</td> <td>«الف»</td> </tr> <tr> <td>(۱) بازار شکستن (۲) دست و پا گم کردن (۳) دسته گل به آب دادن</td> <td>الف) دچار نگرانی شدن، هول شدن ب) اشتباه بزرگ کردن ج) بی رونق کردن</td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	(۱) بازار شکستن (۲) دست و پا گم کردن (۳) دسته گل به آب دادن	الف) دچار نگرانی شدن، هول شدن ب) اشتباه بزرگ کردن ج) بی رونق کردن	۰/۷۵
«ب»	«الف»					
(۱) بازار شکستن (۲) دست و پا گم کردن (۳) دسته گل به آب دادن	الف) دچار نگرانی شدن، هول شدن ب) اشتباه بزرگ کردن ج) بی رونق کردن					
۲۹	در کدام گزینه مجاز با علاقه شباهت به کار رفته است؟ الف) چو دانست کز مرگ نتوان گریخت ب) به یاد روی شیرین بیت می گفت	۰/۵				
ادامه سوالات در صفحه چهارم						

نام و نام خانوادگی :	سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲
تاریخ امتحان: ۹۰ دقیقه	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه
مدد امتحان: ۴ ساعت شروع: ۱۰ صبح	۱۴۰۲/۰۳/۱۰

دانش آموزان آزمایش روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲
<http://aee.medu.gov.ir>

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

(ث) تحلیل نظم و نثر(۴ نمره)

۳۰	<p>با توجه به ابیات زیر از «کلیم کاشانی» به پرسش های داده شده پاسخ دهید.</p> <p>داغ عشق تو از خاطر ناشاد رود تشنہ را آب محال است که از یاد رود لشگر خسرو اگر بر سر فرهاد رود تا سراسر به ره عشق تو بر باد رود»</p> <p>«گر تمنانی تو از خاطر ناشاد رود نرود حسرت آن چاه زندان از دل نتوان از سر او برد هوای شیرین کاش چون شمع همه سر شود اعضای «کلیم»</p> <p>الف) با توجه به کار بردن مضمون های ابداعی «کلیم کاشانی» چه لقبی به او داده اند؟ ب) ترکیب «داغ عشق»، چه نوع اضافه ای است? ج) بیت سوم به چه داستانی تلمیح دارد؟ د) در بیت سوم معنای مجازی «سر» را بنویسید.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳۱	<p>با توجه به متن زیر به پرسش های داده شده پاسخ دهید.</p> <p>«مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد. «نجم الدین رازی»</p> <p>الف) درست یا نادرست بودن عبارات زیر را تعیین کنید.</p> <p>۱) ترکیب «در سفت جان کشیدن» کنایه از حمل کردن است. ۲) ترکیب «بار امانت» اضافه استعاری است.</p> <p>ب) یک مورد از ویژگی های فکری متن را ذکر کنید.</p>	۰/۵ ۰/۵
۳۲	<p>با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>چون روان گشت، خشک و تر سوزد کاول، آتش ز شمع سر سوزد»</p> <p>آتش است آب دیده مظلوم تو چو شمعی از او هراسان باش</p> <p>الف) یک مورد از ویژگی های فکری بیت اول را بنویسید. ب) در بیت دوم «مشبه به» و «وجه شبه» را مشخص کنید.</p>	۰/۵ ۰/۵
۲۰	سر بلند و پیروز باشید.	

ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی (۲)
تعداد صفحات: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲
<http://aee.medu.gov.ir>

دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲

ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۱	الف) بیدل دهلوی (۰/۲۵) ص ۶۱	۰/۲۵
۲	د) جامع التواریخ (۰/۲۵) ص ۱۵	۰/۲۵
۳	الف) مکاتیب (۰/۲۵) ص ۱۴	۰/۵
۴	الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۷	۰/۵
۵	الف) حمدالله مستوفی (۰/۲۵) ص ۱۷	۰/۵
۶	الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۶۰	۰/۵
۷	الف) محاکمة اللغتين (۰/۲۵) ص ۳۹	۰/۵
۸	هندي(۰/۲۵) ص ۶۱	۰/۲۵
۹	الف) ۲) نثر ساده (۰/۲۵) ص ۸۴	۰/۷۵
۱۰	ج) همسانی (۰/۲۵) ص ۴۳	۰/۲۵
۱۱	دوری (۰/۲۵) ص ۸۹	۰/۲۵
۱۲	الف) فاعلاتن (۰/۲۵) ص ۲۱	۰/۵
۱۳	ب) هرنفس آواز عشق می رسد از چپ و راست / ما به فلك می رویم عزم تماسا که راست / (۰/۲۵) در نظم همسان دو لختی، هر مصراع از دو پاره همگون تشکیل می شود / هر نیم مصروف در حکم یک مصروف است / هجای پایان نیم مصروف، مانند پایان مصروف بلند محسوب می شود / بین هر نیم مصروف مکث وجود دارد(یک مورد) (۰/۲۵) ص ۱۰۶	۰/۵
۱۴	الف) فعلون (۰/۲۵) ص ۴۶	۰/۵
۱۵	الف) همسان (۰/۲۵) ص ۴۳	۰/۵
۱۶	ب) مفتعلن مفاعلن - مفتعلن مفاعلن (۰/۵) ص ۱۰۶	۰/۵
۱۷	کا شو بُ فَر نِ نَ زَ نِين نَمِ مِي رَ وَد بَرَ آَسِ ما	۱
۱۸	پایه های آوایی و زن واژه نشانه های هجایی	۰/۲۵ هر مصراع
۱۹	الف) نخل (۰/۲۵) ص ۲۸	۰/۵
۲۰	الف) نرگس (۰/۲۵) مجاز از چشم (۰/۲۵) ص ۷۳	۰/۵
۲۱	الف) نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد (۰/۲۵) ص ۷۴	۰/۲۵
۲۲	الف) گسترده (۰/۲۵) ص ۲۹	۰/۵
۲۳	الف) حقیقی (۰/۲۵) ص ۵۱	۰/۵
۲۴	موی شکافتن (۰/۲۵) کنایه از دقت کردن و ریز بینی (۰/۲۵) ص ۹۶	۰/۵
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم		

راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی (۲)	ساعت شروع: ۱۰ صبح	روش: ادبیات و علوم انسانی
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲
http://aee.medu.gov.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۲۵	الف) تمامی موجودات (۰/۲۵) ص ۵۴ ب) فلک، آسمان (۰/۲۵) ص ۵۴	۰/۵
۲۶	الف) استعاره آشکار یا مصرحه (۰/۲۵) ص ۷۳ ب) استعاره پنهان یا مکنیه (۰/۲۵) ص ۷۳	۰/۵
۲۷	استعاره از اشک (۰/۵)؛ تشبيه: اشک مانند ژاله صبحدم ز بنا است (۰/۵) یا هر مثال مناسب دیگر ص ۷۶	۱
۲۸	الف) ۲) دست و پا گم کردن (۰/۲۵) ب) ۳) دسته گل به آب دادن (۰/۲۵) ج) ۱) بازار شکستن (۰/۲۵) ص ۹۷	۰/۷۵
۲۹	گزینه الف یا چو دانست کز مرگ نتوان گریخت بسی آب خونین ز نرگس بریخت (۰/۵)	۰/۵
۳۰	الف) خلاق معانی ثانی (۰/۵) ب) اضافه تشبيهی (۰/۵) ج) داستان خسرو و شیرین یا شیرین و فرهاد (۰/۵) ص ۷۰	۲
۳۱	الف) ۱) درست (۰/۲۵) ۲) نادرست (۰/۲۵) ب) درون مایه عبارت عرفانی است و درباره انسانی که هم دانش دارد و هم عشق و با این دو ویژگی شایستگی یافته تا بار امانت ایزدی را بر دوش کشد. یا اشاره به خلقت انسان تجمیع تمام خصلت های خوب آفرینش است. یا هر توضیح مناسب دیگر (۰/۵) ص ۷۸	۱
۳۲	الف) بیت نوعی انتقاد، فریاد خواهی و شکایت وجود دارد. این شکایت متأثر از شرایط ناهنجار اجتماعی زمان شاعر است. یا هر توضیح مناسب دیگر (۰/۵) ص ۴۱ ب) مشبه به: شمع (۰/۲۵) وجه شبیه: هراسان (۰/۲۵) ص ۴۱	۱
۲۰	اندیشه تان پرتوان باد	